

Informacja o realizacji ustawy o grach hazardowych w 2010 roku

SPIS TREŚCI

1. STAN PRAWNY.....	4
2. CHARAKTERYSTYKA RYNKU GIER.....	6
2.1. WDRÓŻENIE PRZEPISÓW USTAWY O GRACH HAZARDOWYCH	6
2.2. NAJISTOTNIEJSZE ZMIANY W ZAKRESIE GIER HAZARDOWYCH, NA KTÓRYCH URZĄDZANIE KONCESJI LUB ZEZWOLENIA UDZIELA MINISTER FINANSÓW	7
2.3. ZEZWOLENIA UDZIELANE PRZEZ DYREKTORÓW IZB CELNYCH	9
2.4. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE RYNEK GIER HAZARDOWYCH.....	10
2.4.1. LICZBA FUNKCJONUJĄCYCH PODMIOTÓW I OŚRODKÓW GIER W LATACH 2009 – 2010*.....	10
2.4.2. LICZBA URZĄDZEŃ DO GIER EKSPLOATOWANYCH W KASYNACH GRY, SALONACH GIER NA AUTOMATACH ORAZ W PUNKTACH GIER NA ANW W LATACH 2009 - 2010	11
2.4.3. WYNIKI EKONOMICZNO - FINANSOWE PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE GIER HAZARDOWYCH W LATACH 2009 - 2010	11
2.4.4. PRZYCHODY Z GIER HAZARDOWYCH WYKAZANE PRZEZ PODMIOTY PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ W TYM ZAKRESIE I ICH STRUKTURA W PODZIALE NA RODZAJE GIER W LATACH 2009 - 2010.....	11
3. WPLYWY DO BUDŻETU PAŃSTWA	12
3.1. DOCHODY Z TYTUŁU PODATKU OD GIER	12
3.1.1. PODSTAWA OPODATKOWANIA W PODATKU OD GIER ZA LATA 2009 - 2010	12
3.1.2. PODATEK OD GIER ZA LATA 2009 - 2010.....	12
3.1.3. STRUKTURA PODATKU OD GIER ZA LATA 2009 - 2010.....	14
3.2. ZALEGŁOŚCI PODATKOWE.....	14
3.3. WPLĄTY Z TYTUŁU OPŁAT	15
3.3.1. WPLYWY Z OPŁAT W 2010 ROKU	15
3.4. DOPLĄTY	15
4. NADZÓR I KONTROLA DZIAŁALNOŚCI OKREŚLONEJ USTAWĄ O GRACH HAZARDOWYCH	16
4.1. ORGANY UPRAWNIONE DO WYKONYWANIA KONTROLI ORAZ FORMY KONTROLI	16
4.2. PRZEPROWADZONE KONTROLE I ICH WYNIKI.....	17
4.2.1. KONTROLE URZĄDZANIA GIER HAZARDOWYCH W 2010 ROKU.....	17
4.2.2. NIEPRAWIDŁOWOŚCI STWIERDZONE W KONTROLACH URZĄDZANIA GIER HAZARDOWYCH	17

4.2.3	KONTROLE WYWIĄZYWANIA SIĘ Z OBOWIĄZKÓW W ZAKRESIE PODATKU OD GIER I DOPLAT	21
4.3	PRZESTĘPSTWA SKARBOWE I WYKROCZENIA SKARBOWE PRZECIWKO ORGANIZACJI GIER HAZARDOWYCH.....	22
4.3.1	POSTĘPOWANIA W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA SKARBOWE I WYKROCZENIA SKARBOWE PRZECIWKO ORGANIZACJI GIER HAZARDOWYCH PROWADZONE PRZEZ SŁUŻBĘ CELNĄ W 2010 R.	22
4.3.2	PRZESTĘPSTWA SKARBOWE I WYKROCZENIA SKARBOWE W ZAKRESIE NARUSZEŃ ZAKAZU REKLAMY I PROMOCJI GIER HAZARDOWYCH ORAZ INFORMOWANIA O SPONSOROWANIU.....	23
4.4	NIELEGALNE URZĄDZANIE GIER HAZARDOWYCH.....	24
4.5	WSPÓLDZIAŁANIE SŁUŻBY CELNEJ Z INNYMI SŁUŻBAMI PAŃSTWA.....	25
4.6	PROJEKTOWANE NARZĘDZIA WSPOMAGAJĄCE KONTROLĘ URZĄDZANIA GIER HAZARDOWYCH.	26
5. OCENA DOKONANA PRZEZ NAJWYŻSZĄ IZBĘ KONTROLI DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH PRZEZ SŁUŻBĘ CELNĄ.....		26
6. UWAGI KOŃCOWE		28

1. STAN PRAWNY

Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 z późn. zm.) weszła w życie w dniu 1 stycznia 2010 r., stosownie do treści art. 145 tej ustawy, z wyjątkiem art. 95, w zakresie art. 21 ust. 1 pkt 6, art. 102, art. 106 pkt 1 i pkt 4 lit. a, art. 111 oraz art. 116 pkt 4, które wchodzą w życie po upływie 6 lat od pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia jej ogłoszenia.

Na mocy przywołanej ustawy, zgodnie z art. 144 utraciła moc ustawa z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27, z późn. zm.), z wyjątkiem art. 14, art. 15b ust. 1, w zakresie dotyczącym kartonów do gry bingo pieniężne, ust. 2, 4, 4a i 5, art. 15d, art. 16 pkt 2 i 3, art. 18 ust. 1, 2, 4 i 5, art. 22 i art. 23.

Jednocześnie należy wskazać, że zgodnie z art. 143 ustawy o grach hazardowych do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień określonych w ustawie o grach hazardowych, nie dłużej jednak niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, zachowały moc obowiązującą dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie uchylanych upoważnień określonych w uchylonej ustawie o grach i zakładach wzajemnych.

W pierwszym półroczu 2010 r. wydano rozporządzenia do ustawy o grach hazardowych w zakresie właściwości Ministra Finansów.

Aktualnie w zakresie gier hazardowych obowiązują:

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 stycznia 2010 r. w sprawie dokumentacji prowadzonej przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gier hazardowych (Dz. U. Nr 8, poz. 57)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 stycznia 2010 r. w sprawie wzorów deklaracji podatkowej dla podatku od gier (Dz. U. Nr 13, poz. 71)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie wzoru informacji o dopłatach w grach liczbowych, loteriach pieniężnych i grze telebingo (Dz. U. Nr 53, poz. 313)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2010 r. w sprawie wyznaczenia naczelnika urzędu celnego właściwego do wydawania druków zaświadczeń o uzyskanej wygranej (Dz. U. Nr 113, poz. 750)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie zaświadczeń o uzyskanej wygranej oraz ewidencji zaświadczeń i ewidencji wypłaconych (wydanych) wygranych (Dz. U. Nr 113, poz. 751)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie określenia obszarów właściwości miejscowej dyrektorów izb celnych do udzielania zezwoleń na

urządzenie loterii fantowej, loterii audiotekstowej, gry bingo fantowe i loterii promocyjnej (Dz. U. Nr 114, poz. 767)

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie warunków dokonywania zabezpieczeń finansowych w grach hazardowych (Dz. U. Nr 115, poz. 770)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie wykazu urzędów celnych i izb celnych, których odpowiednio naczelnicy i dyrektorzy są właściwi do wykonywania zadań w zakresie podatku od gier, oraz terytorialnego zasięgu ich działania (Dz. U. Nr 115, poz. 771)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie trybu zgłaszania roszczeń uczestników gier hazardowych (Dz. U. Nr 118, poz. 793)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie egzaminu i świadectwa zawodowego (Dz. U. Nr 118, poz. 794)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie przekazywania informacji dotyczących funkcjonowania podmiotów urządzających i prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych (Dz. U. Nr 118, poz. 795)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 sierpnia 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków przeprowadzenia przetargu dla podmiotów ubiegających się o udzielenie koncesji na prowadzenie kasyna gry lub zezwolenia na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne (Dz. U. Nr 161, poz. 1085)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury (Dz. U. Nr 118, poz. 797)
- Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz. U. Nr 156, poz. 1051)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych (Dz. U. z 2011 r., Nr 6, poz. 27).

W I półroczu 2010 r. Minister Finansów prowadził również prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw. Projekt ten został rozpatrzony przez Radę Ministrów w dniu 19 stycznia 2010 r., a następnie na posiedzeniu w dniu 23 marca 2010 r. Rada Ministrów dokonała reasumpcji podjętej w stosunku do tego projektu decyzji. Projekt ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw, jako zawierający przepisy techniczne, został notyfikowany Komisji Europejskiej w dniu 14 kwietnia 2010 r. i zarejestrowany przez Komisję Europejską w systemie TRIS (Technical Regulations Information System) pod numerem 2010/225/PL.

Termin na zgłaszanie uwag upłynął 15 lipca 2010 r. Do notyfikowanego projektu wpłynęły uwagi Komisji Europejskiej i Malty oraz komentarz Wielkiej Brytanii. W związku ze zgłoszonymi uwagami okres wstrzymania procedury legislacyjnej przedłużony został przez Komisję Europejską do dnia 16 sierpnia 2010 r.

Na posiedzeniu w dniu 24 sierpnia 2010 r. nastąpiła reasumpcja decyzji Rady Ministrów z dnia 23 marca 2010 r. w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw. Rada Ministrów zdecydowała o przyjęciu autopoprawek do projektu zawierających zmiany wynikające z uwzględnienia części uwag zgłoszonych do projektu przez Komisję Europejską, w związku z jego notyfikacją.

W dniu 16 września 2010 r. projekt ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw został notyfikowany Komisji Europejskiej i zarejestrowany przez Komisję Europejską w systemie TRIS pod numerem 2010/0622/PL. Termin na zgłaszanie uwag upłynął z dniem 17 grudnia 2010 r.

Do notyfikowanego projektu ustawy wpłynął komentarz Komisji Europejskiej oraz Malty, jednakże zgłoszenie komentarza do notyfikowanego projektu ustawy nie powoduje przedłużenia okresu wstrzymania procedury legislacyjnej.

Aktualnie trwają prace w Parlamencie nad ww. projektem.

2. CHARAKTERYSTYKA RYNKU GIER

2.1. Wdrożenie przepisów ustawy o grach hazardowych

Z dniem 1 stycznia 2010 r., tj. dniem wejścia w życie ustawy o grach hazardowych nastąpiły zmiany w zakresie rodzajów gier, które mogą być urządzone na podstawie przepisów ww. ustawy. W porównaniu z ustawą o grach i zakładach wzajemnych, ustawa o grach hazardowych nie przewiduje możliwości urządzania wideoloterii, a także wydawania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie urządzania gier na automatach o niskich wygranych oraz gier na automatach urządzanych w salonach gier. Ponadto, w świetle przepisów ustawy o grach hazardowych, gry na automatach mogą być urządzone wyłącznie w kasynach gry. Istotna zmiana nastąpiła także w zakresie gry w pokera. Na mocy obecnie obowiązującej ustawy zakazane jest urządzenie w kasynach gry pokera, w którym uczestnicy grają między sobą, z wyjątkiem urządzania turniejów gry pokera, na podstawie udzielonego zezwolenia.

Na mocy przepisów rozdziału 12 ustawy o grach hazardowych zawierającego przepisy przejściowe i dostosowujące - do czasu wygaśnięcia zezwoleń, które zostały udzielone przed dniem wejścia w życie ww. ustawy - możliwe jest prowadzenie działalności

w zakresie gier na automatach o niskich wygranych oraz gier na automatach urządzanych w salonach gier na automatach.

2.2. Najistotniejsze zmiany w zakresie gier hazardowych, na których urządzenie koncesji lub zezwolenia udziela Minister Finansów

Poniższa tabela obrazuje stan rynku gier hazardowych w ujęciu ilościowym, na koniec 2009 r. oraz 2010 r. w segmencie gier urządzanych w kasynach gry, salonach gier na automatach, salonach gry bingo pieniężne oraz punktach przyjmowania zakładów wzajemnych.

2.2.1 Liczba ośrodków gier/punktów, na które zostały udzielone zezwolenia/koncesje oraz liczba obowiązujących zezwoleń/koncesji w latach 2009 - 2010

Wyszczególnienie	Liczba obowiązujących zezwoleń/koncesji		Liczba ośrodków gier/punktów, na które zostały udzielone zezwolenia/koncesje		Liczba zezwoleń/koncesji udzielonych w 2010r.
	na dzień 31.12.2009r.	na dzień 31.12.2010r.	na dzień 31.12.2009r.	na dzień 31.12.2010r.	
Kasyna gry	27	33	27	33	13
Salony gier na automatach	287	266	287	266	0
Salony gry bingo pieniężne	2	0	2	0	0
Punkty przyjmowania zakładów bukmacherskich	46	46	2377	2452	6
Punkty przyjmowania zakładów totalizatora	4	5	656	669*	1

* Podmiot prowadzący działalność w zakresie zakładów wzajemnych, na podstawie 2 wydanych zezwoleń, przyjmuje zakłady w 440 punktach zarówno na totalizator piłkarski, jak również totalizator współzawodnictwa zwierząt.

W związku z tym, iż ustawa o grach hazardowych nie przewiduje udzielania nowych oraz przedłużania dotychczasowych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier urządzanych w salonie gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych, największe zmiany zaszły w segmencie gier na automatach.

W zakresie gier na automatach o niskich wygranych, według stanu na dzień 1 stycznia 2010 r. obowiązywało 549 zezwoleń, natomiast na dzień 31 grudnia 2010 r. obowiązywało 443 ww. zezwoleń.

Tym samym w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. utraciło ważność 106 zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Ponadto w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. zostały wydane 74 decyzje, na mocy których cofnięto w całości lub w części zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Powodem cofnięcia decyzji były głównie przypadki rażącego naruszenia warunków

określonych w koncesji, zezwoleniu lub regulaminie, lub innych określonych przepisami prawa warunków wykonywania działalności, na którą udzielono koncesji lub zezwolenia.

Zawarte w ustawie o grach hazardowych rozwiązania prawne, jak również cofnięcie lub utrata ważności zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach wpłynęły na zmniejszenie liczby eksploatowanych automatów do gier, przede wszystkim w punktach gier na automatach o niskich wygranych, co obrazuje tabela 2.4.2.

Ponadto spowodowały przesunięcie zainteresowania podmiotów urządzających gry hazardowe w kierunku uzyskania koncesji na prowadzenie kasyn gry. O ile w całym 2009 r. do Ministra Finansów wpłynęły 22 wnioski o udzielenie zezwolenia na prowadzenie kasyna gry, to tylko w okresie od stycznia 2010 r. do czerwca 2010 r. liczba takich wniosków wyniosła 32, a na koniec 2010 r. liczba złożonych wniosków wyniosła 62.

Od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. Minister Finansów udzielił 13 koncesji na prowadzenie kasyn gry.

Liczba kasyn funkcjonujących w 2010 r. nie zwiększyła się jednakże w stosunku do liczby kasyn, które działały w 2009 r., gdyż tylko część wydanych w 2010 r. koncesji dotyczyła nowych lokalizacji kasyn. Pozostałe dotyczyły kasyn gry w już istniejących lokalizacjach, tj. działających na podstawie udzielonych lub przedłużonych wcześniej zezwoleń, a ponadto część dotychczasowych zezwoleń wygasła.

Z uwagi na to, że zgodnie z obowiązującymi przepisami, w przypadku złożenia wniosku o udzielenie koncesji lub zezwolenia, których wydanie podlega ograniczeniom ilościowym (co dotyczy kasyn i salonów gry bingo pieniężne), Minister Finansów ogłasza przetarg, resort finansów dołożył starań, by procedury przetargowe odbywały się w sposób zapewniający transparentność podejmowanych działań.

W I półroczu 2010 r. prowadzone były prace nad projektem rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych warunków przeprowadzenia przetargu dla podmiotów ubiegających się o udzielenie koncesji na prowadzenie kasyna gry lub zezwolenia na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne. W ww. rozporządzeniu położono nacisk na stworzenie warunków, w których wyłonienie najkorzystniejszej oferty następowałoby w czytelny i łatwy do weryfikowania sposób. Określone w rozporządzeniu kryteria oceny ofert pozwalają na wszechstronną klasyfikację złożonych ofert. Należy wśród nich wymienić w szczególności atrakcyjność proponowanej lokalizacji kasyna gry lub salonu gry bingo pieniężne, planowany termin rozpoczęcia działalności, doświadczenie podmiotu na rynku gier hazardowych i historię wywiązywania się z obowiązków związanych z prowadzeniem takiej działalności, w tym zwłaszcza przypadki cofnięcia koncesji lub zezwolenia, wezwania do usunięcia stwierdzonych uchybień w okresie ostatnich trzech lat.

Kryteria te w równym stopniu są stosowane wobec wszystkich podmiotów przystępujących do przetargu i dotyczą oceny ofert oraz warunków formalnych przedstawionych przez każdy z podmiotów uczestniczących w takim postępowaniu. Określone w rozporządzeniu kryteria przetargowe pozwalają na ocenę samego kasyna gry lub salonu gry bingo pieniężne

będącego przedmiotem przetargu, w aspekcie atrakcyjności proponowanej lokalizacji, jak i dotychczasowej działalności podmiotów ubiegających się o udzielenie koncesji lub zezwolenia. Stanowią więc wielopłaszczyznową formę oceny podmiotów i składanych przez nie ofert w postępowaniu przetargowym. Większość z kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowych warunków przeprowadzenia przetargu była stosowana wcześniej w dotychczasowych postępowaniach przetargowych i została pozytywnie zweryfikowana w postępowaniach przed sądami administracyjnymi. Kryteria nie miały jednak oparcia w akcie prawnym rangi rozporządzenia, a każdorazowo były określane dla potrzeb konkretnego przetargu w ogłoszeniu o uruchomieniu procedury przetargowej.

W I półroczu 2010 r. prowadzone były również prace nad sformalizowaniem w formie pisemnej, stosowanych wcześniej, przejrzystych i jednolitych zasad, według których rozpatrywane byłyby wnioski podmiotów ubiegających się o udzielenie koncesji na prowadzenie kasyn gry. Opracowane procedury określają terminy przewidziane na poszczególne etapy weryfikacji złożonego wniosku, sposób oceny jego poszczególnych elementów, zakres obowiązków pracownika wyznaczonego do oceny wniosku oraz wskazują tryb zakończenia prowadzonego postępowania. Wynikiem prowadzonych prac jest sporządzony i opublikowany w sierpniu 2010 r. dokument „Procedura postępowania w sprawie udzielenia koncesji na prowadzenie kasyna gry”.

Z uwagi na fakt, iż turnieje gry pokera mogą być urządzone w kasynach gry - minister właściwy do spraw finansów publicznych, jako organ udzielający koncesji na ich prowadzenie, jest również organem właściwym do udzielania zezwoleń na urządzenie tego rodzaju turniejów. O uzyskanie zezwolenia w tym zakresie mogą ubiegać się podmioty prowadzące kasyna gry na podstawie udzielonej koncesji. W 2010 r. Minister Finansów udzielił łącznie 16 zezwoleń na urządzenie turniejów gry pokera.

2.3. Zezwolenia udzielane przez dyrektorów izb celnych

Na podstawie ustawy o grach hazardowych obowiązkiem uzyskania zezwolenia właściwego dyrektora izby celnej objęte jest urządzenie:

- 1) loterii promocyjnych,
- 2) loterii audioteksowych,
- 3) loterii fantowych,
- 4) gry bingo fantowe.

W 2010 roku dyrektorzy izb celnych udzielili łącznie:

- 1) 406 zezwoleń na urządzenie loterii promocyjnych,
- 2) 24 zezwolenia na urządzenie loterii audioteksowych,
- 3) 2 zezwolenia na urządzenie loterii fantowej.

Nie wydano żadnego zezwolenia na urządzenie gry bingo fantowe.

Dla porównania w 2009 roku, na podstawie ustawy o grach i zakładach wzajemnych wydano:

- 1) 596 decyzji zezwalających na urządzenie loterii promocyjnych (w tym Minister Finansów wydał 431 decyzji, dyrektorzy izb skarbowych wydali 104 decyzje, a dyrektorzy izb celnych wydali 61 decyzji),
- 2) 31 decyzji zezwalających na urządzenie loterii audiotekstowych, w tym Minister Finansów wydał 27 decyzji, a dyrektorzy izb celnych wydali 4 decyzje.

Nie wydano żadnego zezwolenia na urządzenie loterii fantowej i gry bingo fantowe (brak wniosków od podmiotów).

2.4. Podstawowe wskaźniki charakteryzujące rynek gier hazardowych

Dane prezentowane w poniższych tabelach zostały opracowane na podstawie otrzymywanych od podmiotów informacji dotyczących funkcjonowania podmiotów zarządzających i prowadzących działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych (tj. sprawozdań SGL-1 obowiązujących w 2009 r.) oraz w zakresie gier hazardowych (tj. sprawozdań IGH-1 wprowadzonych w 2010 r.)¹, za wyjątkiem danych dotyczących gier na automatach o niskich wygranych, które uzyskano na podstawie informacji z zakresu nadzoru i kontroli realizowanej przez Służbę Celną w punktach gier na automatach o niskich wygranych..

2.4.1. Liczba funkcjonujących podmiotów i ośrodków gier w latach 2009 – 2010*

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów			Liczba urządzanych gier liczbowych, ośrodków gier, punktów przyjmowania zakładów wzajemnych, loterii audiotekstowych i pieniężnych oraz punktów gier na ANW		
	2009	2010	Zmiana 10/09 (%)	2009	2010	Zmiana 10/09 (%)
Gry liczbowe	1	1	0 %	9	7	-22 %
Kasyna gry	6	6	0 %	27	27	0 %
Salony gier na automatach	18	18	0 %	286	287	0 %
Zakłady wzajemne	7	7	0 %	2 217	2 165	-2 %
Loterie audiotekstowe	b.d.	9	-	25	22	-
Salony gry bingo pieniężne	1	1	0%	1	0	-
Loterie pieniężne	1	1	0 %	49	53	8 %
Punkty gier na ANW	68	69	1 %	25 604	10 708	-58 %

* Dane prezentowane w tabeli dotyczą wszystkich podmiotów funkcjonujących w danym okresie sprawozdawczym, nawet jeśli ich działalność rozpoczęła się w trakcie okresu sprawozdawczego lub została zakończona przed upływem okresu sprawozdawczego, tj. przed końcem roku. Liczba zezwoleń i koncesji obowiązujących na dzień 31 grudnia 2009 r. oraz w 2010 r. została przedstawiona w tabeli 2.2.1 na str. 6

¹ Dane mogą ulec korekcie w zakresie loterii i zakładów wzajemnych organizowanych w 2010 r. po spełnieniu obowiązku sprawozdawczego przez wszystkie podmioty działające w tym zakresie. Do dnia sporządzenia niniejszej Informacji brak danych od niektórych podmiotów.

2.4.2. Liczba urządzeń do gier eksploatowanych w kasynach gry, salonach gier na automatach oraz w punktach gier na ANW w latach 2009 - 2010

Rodzaje urządzeń	Liczba urządzeń do gier (średnio w okresie)			
	W kasynach gry		W salonach gier na automatach lub w punktach gier na ANW	
	2009	2010	2009	2010
Stoły do gier cylindrycznych	109	118		
Stoły do gry w karty	172	133	X	X
Stoły do gry w kości	0	0		
Automaty do gier	699	705	7 623	7 603
Automaty o niskich wygranych (ANW)*	X	X	53 156	19 190

* W tabeli podano liczbę automatów o niskich wygranych (ANW) funkcjonujących na dzień 31.12.2009r oraz 31.12.2010r. Liczbę funkcjonujących ANW uśrednioną dla danego roku, obrazującą skalę oraz podstawę opodatkowania tego rynku przedstawiono w tabeli 3.1.1 poniżej.

2.4.3. Wyniki ekonomiczno - finansowe podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych w latach 2009 - 2010

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	2009	2010	Zmiana 10/09 (%)
Przychody z gier	20 366 552	16 233 424	-20%
Wygrane uczestników gier	15 066 602	12 139 482	-19%
Podatek należny od gier	1 582 069	1 585 374	0,01%
Dopłaty wynikające z art. 80 ustawy	772 779	624 402	-19%

2.4.4. Przychody z gier hazardowych wykazane przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie i ich struktura w podziale na rodzaje gier w latach 2009 - 2010

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	2009		2010		Zmiana przychodów 10/09 (%)
	Przychody	Struktura	Przychody	Struktura	
Gry liczbowe	2 995 308	14,7%	2 441 661	15,0%	-18%
Kasyna gry	1 415 287	6,9%	1 260 292	7,8%	-11%
Salony gier na automatach	3 236 106	15,9%	3 781 092	23,3%	17%
Zakłady wzajemne	891 651	4,4%	784 322	4,8%	-12%
Loterie audioteksowe*	b.d.	-	75 646	0,5%	-
Loterie pieniężne	239 521	1,2%	236 406	1,5%	-1%
Salony gry bingo pieniężne	2 032	0,01%	0	0,0%	-100%
Razem	8 779 905	43,1%	8 579 419	52,9%	-2%
Punkty gier na ANW	11 586 647	56,9%	7 654 005	47,1%	-34%
RAZEM	20 366 552	100,0%	16 233 424	100,0%	-20%

* w 2009 roku loterie audioteksowe nie podlegały szczegółowemu monitorowaniu ponieważ nie były objęte obowiązkiem podatkowym w zakresie podatku od gier

3. WPŁYWY DO BUDŻETU PAŃSTWA

3.1. Dochody z tytułu podatku od gier

Ustawa budżetowa na 2010 r. przewidywała wpływy do budżetu Państwa z tytułu podatku od gier w wysokości 1 570 000 000 zł. Zgodnie ze sprawozdaniem budżetowym Rb-27 dochody z tytułu podatku od gier wyniosły 1 624 843 010,49 zł.

3.1.1 Podstawa opodatkowania w podatku od gier za lata 2009 - 2010

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Podstawa opodatkowania			Stawka podatku		
	2009	2010	Zmiana 10/09 (%)	2009	2010	Zmiana 10/09 o punkt %
Gry liczbowe	2 995 308	2 441 661	-18%	20%	20%	0
Kasyna gry	291 911	260 192	-11%	45%	50%	5
Salony gier na automatach	534 476	598 334	12%	45%	50%	5
Zakłady wzajemne	891 936	784 322	-12%	10%	12%	2
Loterie audiotekstowe	-	75 645	-	0	25%	25
Loterie pieniężne	239 521	236 406	-1%	15%	15%	0
Salony gry bingo pieniężne	1 680	0	-100%	10%	25%	15
Razem	4 954 832	4 396 560	-11%	x	x	-
Automaty o niskich wygranych (ANW) średniorocznie	52 561 automatów	23 929 automatów	-54%	180 euro*4,36 zł/euro	2 000 zł	255%

3.1.2 Podatek od gier za lata 2009 - 2010

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Podatek od gier (należny)		
	2009	2010	Zmiana 2010/2009 (%)
Gry liczbowe	599 062	488 332	-18%
Kasyna gry	131 605	127 632	-3%
Salony gier na automatach	240 600	295 383	23%
Zakłady wzajemne	87 291	92 558	6%
Loterie audiotekstowe	0	19 592	-
Loterie pieniężne	35 928	36 561	2%
Salony gry bingo pieniężne	168	0	-100%
Razem	1 094 654	1 060 058	-3%
Punkty gier na ANW	487 415	525 316	8%
RAZEM	1 582 069	1 585 374	0,0%

Kwoty należne z tytułu podatku od gier w 2010 r. wyniosły 1 585,4 mln. zł i ukształtowały się na poziomie roku 2009.

Różnica między dochodami budżetu państwa z tytułu podatku od gier wpłaconego w 2010 r. , a podatku należnego wynika z:

- dokonanych wpłat w 2010 r. za lata poprzednie, w tym przekazanie przez Urząd Skarbowy w Warszawie należnego podatku wpłaconego w 2009 r. przez „Totalizator Sportowy” Sp. z o.o., do Izby Celnej w Warszawie.
- przesunięcia czasowego pomiędzy datą sporządzenia ewidencji podatku należnego a faktyczną wpłatą tego podatku w wysokości wynikającej z tej ewidencji.

Należy podkreślić, że obsługa poboru podatku od gier dokonywana jest z wykorzystaniem funkcjonującego w Służbie Celnej systemu rozliczeń finansowo-księgowych ZEFIR. System ten został dostosowany do potrzeb poboru podatku od gier wraz z przejściem tego zakresu zadań przez Służbę Celną. Dane dotyczące podatku należnego zostały pobrane z systemu ZEFIR, z deklaracji POG-4 i POG-5.

W 2010 roku wzrost wpływów z podatku od gier odnotowano w następujących segmentach rynku gier:

- 1) salonach gier na automatach o 23%,
- 2) punktach gier na automatach o niskich wygranych o 8%,
- 3) loteriach audioteksowych - nowy segment,
- 4) zakładach wzajemnych o 6%.

Wzrost wpływów z tytułu podatku od gier w 2010 roku był wynikiem zmian ustawowych:

- 1) wzrostu stawki podatku od gier:
 - a) z kwoty 180 euro do kwoty w wysokości 2 000 zł miesięcznie od gier urządzanych na każdym automacie (w formie zryczałtowanej),
 - b) w zakładach wzajemnych o 2 punkty procentowe tj. z 10% do 12% sumy wpłaconych stawek, a dla zakładów wzajemnych na sportowe współzawodnictwo zwierząt (na podstawie zezwoleń udzielanych wyłącznie na ich urządzenie) o 0,5 punktu procentowego, tj. z 2% do 2,5%,
 - c) w salonach gier na automatach z 45% do 50% kwoty stanowiącej różnicę między kwotą uzyskaną z wymiany żetonów do gry lub wypłaconą do kasy i zakredytowaną w pamięci automatu lub wpłaconą do automatu a sumą wygranych uzyskanych przez uczestników gier;
- 2) opodatkowania nowego segmentu gier tj. loterii audioteksowej.

3.1.3 Struktura podatku od gier za lata 2009 - 2010

Wyszczególnienie	Struktura podatku od gier (%)	
	2009	2010
Gry liczbowe	37,9%	30,8%
Kasyna gry	8,3%	8,1%
Salony gier na automatach	15,2%	18,6%
Zakłady wzajemne	5,5%	5,8%
Loterie audiotekstowe	0,0%	1,2%
Loterie pieniężne	2,3%	2,3%
Salony gry bingo pieniężne	0,01%	0,00%
Razem	69,2%	66,9%
Punkty gier na ANW	30,8%	33,1%
RAZEM	100,0%	100,0%

Z analizy struktury wpływów z tytułu podatku od gier w 2010 roku w porównaniu do 2009 roku wynika, iż nastąpiło zwiększenie udziału w łącznych wpływach podatkowych wpływów z segmentów:

- 1) salonów gier na automatach z 15,2 % do 18,6 %,
- 2) gier na automatach o niskich wygranych z 30,8 % do 33,1 %,
- 3) zakładów wzajemnych z 5,5 % do 5,8%,
- 4) loterii audiotekstowych – nowy segment.

Jednocześnie w pozostałych segmentach nastąpił spadek udziału w łącznych wpływach z tytułu podatku od gier. Najwyższy spadek został odnotowany w segmencie gier liczbowych z 37,9 % do 30,8 % tj. o 7,1 punktu procentowego.

3.2. Zaległości podatkowe

Na dzień 31.12.2010 r. w sprawozdaniu budżetowym Rb-27 w izbach celnych zostały wykazane zaległości podatkowe w wysokości 15 987 tys. zł. i w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2009 r. zmniejszyły się o 20 147 tys. zł, tj. o 56%. Zgodnie z art. 63 ust. 3 ustawy o grach hazardowych w celu zabezpieczenia zobowiązań podatkowych w podatku od gier podmiot organizujący gry jest zobowiązany złożyć zabezpieczenie finansowe. W przypadku, gdy określona lub zadeklarowana kwota podatku od gier nie została zapłacona w terminie należność ta podlega zaspokojeniu ze złożonego zabezpieczenia. W 2010 r. na szerszą skalę prowadzone były działania mające na celu zaliczenia złożonego zabezpieczenia na poczet zaległego podatku. W wielu przypadkach podmioty płacą podatek z opóźnieniem wraz z należnymi odsetkami.

3.3 Wpłaty z tytułu opłat

Podmioty zarządzające gry hazardowe uiszczają opłatę:

- 1) za udzielenie koncesji oraz udzielenie zezwoleń,
- 2) egzaminacyjną,
- 3) za wydanie świadectwa zawodowego albo uznanie za równoważne z nim świadectwa wydanego przez wyspecjalizowaną organizację prowadzącą szkolenia w zakresie gier hazardowych.

W 2010 r., zgodnie z rocznym sprawozdaniem budżetowym Rb-27, zostały uiszczone opłaty w łącznej wysokości 48,2 mln zł, z czego:

- 1) na rachunek Ministerstwa Finansów wpłynęła kwota 27 066 tys. zł,
- 2) na rachunki izb celnych wpłynęła kwota 21 160 tys. zł.

3.3.1. Wpływy z opłat w 2010 roku

(w tys. zł)	
Wpływy na rachunek Ministerstwa Finansów	Kwota
w tym:	
z opłat za wydane koncesje na kasyna gry, zezwolenia na urządzenie zakładów wzajemnych i turnieje gry pokera	13 038
z opłat za egzaminy dla osób zatrudnionych w kasynach gry, salonach gier na automatach, punktach gier na automatach o niskich wygranych, zakładach wzajemnych, loteriach promocyjnych i audiotekstowych oraz pozostałych grach	3 550
z opłat za wydanie świadectwa zawodowego dla osób zatrudnionych w kasynach gry, salonach gier na automatach, loteriach promocyjnych i audiotekstowych, grach liczbowych, punktach urządzania gier na automatach o niskich wygranych, zakładach wzajemnych i innych grach oraz z opłat za uznanie za równoważne z nim świadectwa wydanego przez wyspecjalizowaną organizację prowadzącą szkolenia w zakresie gier hazardowych	10 488
Razem	27 066
Wpływy na rachunek izb celnych	
z opłat za wydane zezwolenia na urządzenie loterii audiotekstowej, loterii fantowej, gry bingo fantowe albo loterii promocyjnej	21 160

3.4 Dopłaty

W grach objętych monopolem państwa, tj. grach liczbowych, loteriach pieniężnych i grze telebingo pobierane są dopłaty. Zgodnie z przepisami wykonawczymi do ustawy o grach hazardowych dopłaty są wpłacane na rachunek Izby Celnej w Warszawie, a następnie przekazywane:

- 1) w 77% na Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu,
- 2) w 20% na Fundusz Promocji Kultury, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- 3) w 3% na Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

3.4.1 Kwoty przekazane przez Dyrektora Izby Celnej w Warszawie na poszczególne fundusze w 2010 roku

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Kwota
Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	480.790
Fundusz Promocji Kultury	124.880
Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych	18.732
RAZEM	624.402

W 2010 r. w porównaniu do 2009 r. wysokość dopłat zmniejszyła się o 123 909 tys. zł, tj. o 16,6%. Spadek ten jest wynikiem spadku przychodów z gier liczbowych i loterii pieniężnych objętych tymi dopłatami.

4. NADZÓR I KONTROLA DZIAŁALNOŚCI OKREŚLONEJ USTAWĄ O GRACH HAZARDOWYCH

4.1. Organy uprawnione do wykonywania kontroli oraz formy kontroli

Podstawę prowadzenia kontroli rynku gier hazardowych stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540 z późn. zm.). Do zadań Służby Celnej należy wykonywanie kontroli urządzania i prowadzenia gier hazardowych, zgodności tej działalności z udzieloną koncesją lub zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem, kontroli wywiązywania się z obowiązków w zakresie podatku od gier i dopłat, a także rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych oraz ściganie ich sprawców. W toku przeprowadzanych kontroli Służba Celna bada również w podmiotach urządzających gry hazardowe przestrzeganie obowiązków określonych w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276 z późn. zm.). Organami uprawnionymi do wykonywania wymienionych zadań są naczelnicy urzędów celnych, a w zakresie kontroli urządzania i prowadzenia gier hazardowych, zgodności tej działalności z udzieloną koncesją lub zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem również dyrektorzy izb celnych. Uprawnienia kontrolne w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od gier posiadają także organy kontroli skarbowej.

Kontrole obszaru gier hazardowych obejmują:

- 1) kontrole urządzania gier hazardowych,
- 2) kontrole wywiązywania się z obowiązków w zakresie podatku od gier i dopłat.

Kontrole podatku od gier hazardowych i dopłat prowadzone są na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, natomiast pozostałe kontrole prowadzone są na podstawie ustawy o Służbie Celnej, w trybie określonym w rozdziale 3 tej ustawy.

4.2. Przeprowadzone kontrole i ich wyniki

4.2.1. Kontrole urządzania gier hazardowych w 2010 roku

Ogółem w 2010 r. Służba Celną przeprowadziła 17 594 kontrole urządzania gier hazardowych, ujawniając nieprawidłowości w 2 086 przypadkach co stanowi, że efektywność tych kontroli wynosiła ok. 11,9 %.

4.2.2. Nieprawidłowości stwierdzone w kontrolach urządzania gier hazardowych

W kasynach gry w wyniku prowadzonej analizy ryzyka powstania nieprawidłowości w II półroczu zmalała ilość kontroli w stosunku do ilości kontroli w I półroczu 2010 r. Uwzględniając formalny charakter nieprawidłowości stwierdzanych w tych ośrodkach gier w I półroczu 2010 r. i brak ich wpływu na należności budżetu państwa, ograniczono w II półroczu 2010 r. ilość kontroli przeprowadzanych w kasynach gry na rzecz kontroli pozostałych segmentów rynku, w których w sposób zdecydowany zwiększono ilość podejmowanych działań kontrolnych. Jest to działanie będące wynikiem polityki prowadzonej przez Służbę Celną, w szczególności w zakresie efektywnego wykorzystywania posiadanych zasobów kadrowych i możliwości logistycznych, oraz właściwego ukierunkowania kontroli.

4.2.2.1 Ilość przeprowadzonych kontroli urządzania gier oraz stwierdzonych nieprawidłowości w 2010 r.

Rodzaje gier hazardowych	Ilość przeprowadzonych kontroli			Ilość kontroli, w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości		
	I półrocze	II półrocze	Ogółem w 2010 r.	I półrocze	II półrocze	Ogółem w 2010 r.
Gry na ANW (punkty)	6 961	5 595	12 556	1 040	584	1 624
Gry w kasynach gry	612	238	850	8	15	23
Gry w salonach gier na automatach	1 117	1 058	2 175	49	59	108
Zakłady wzajemne	517	910	1 427	105	119	224
Loterie promocyjne i audioteksowe	41	68	109	16	21	37
Gry liczbowe (kolektury)	49	328	377	3	33	36
Loterie pieniężne	16	82	98	5	27	32
Gra bingo pieniężne ¹⁾	1	0	1	1	0	1
Loterie fantowe	1	0	1	1	0	1
RAZEM	9 315	8 279	17 594	1 228	858	2 086

¹⁾ – w II półroczu 2010 r. nie prowadzono salonów gry bingo pieniężne

Punkty gier na automatach o niskich wygranych (ANW)

W 2010 r. ogółem przeprowadzono 12 556 kontroli punktów gier na automatach o niskich wygranych. W trakcie tych kontroli w 1 624 przypadkach ujawniono nieprawidłowości i uchybienia (13%). W efekcie przeprowadzania eksperymentu gry na automacie o niskich wygranych, który umożliwia ujawnienie przekroczenia maksymalnej stawki za udział w grze Służba Celna zatrzymała 1 030 automatów. W 333 przypadkach ujawniono nielegalną reklamę gier na automatach, w 139 przypadkach nieprawidłowości związane z urzędowym sprawdzeniem punktów ANW, w 91 przypadkach ujawniono brak w punkcie regulaminu gry na automacie, w 22 przypadkach stwierdzono naruszenie plomb jednostek badających, a w 8 przypadkach stwierdzono umiejscowienie punktu ANW w odległości mniejszej od wymaganej od placówki oświatowej. W 73 przypadkach stwierdzono eksploatację automatów, które utraciły ważność poświadczenia ich rejestracji przez właściwego naczelnika urzędu celnego. Stwierdzono także w 4 przypadkach grę na automacie przez osoby nieletnie (trzech młodocianych w wieku 16 lat i jeden w wieku 17 lat). Pozostałe nieprawidłowości dotyczyły nierzetelności prowadzonej w punktach dokumentacji. W przypadku wszystkich nieprawidłowości wszczęto postępowania w sprawach karnych skarbowych.

W grudniu 2009 roku Służba Celna podjęła działania kontrolne rynku gier na automatach o niskich wygranych we współpracy i przy udziale służb kontrolnych Państwa: Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, Państwowej Straży Pożarnej oraz Policji. W konsekwencji w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nastąpiła likwidacja działalności w ponad 500 punktach gry na automatach o niskich wygranych. Sukcesywnie, w 2010 roku prowadzono działania sprawdzające celem ustalenia, czy w miejscach, w których do listopada 2009 r. funkcjonowały punkty gier na automatach o niskich wygranych, a następnie zaniechano w nich tej działalności, nielegalnie urządza się gry na automatach. Działania te zostały wzmożone w grudniu 2010 r. i nadal są kontynuowane. W ich trakcie w 2010 roku przeprowadzono czynności w ponad 9 tysiącach takich miejsc, stwierdzając w 133 spośród nich nielegalne urządzenie gier hazardowych na 184 urządzeniach. Stwierdzone nieprawidłowości doprowadziły do zajęcia tych urządzeń i wszczęcia 122 postępowań karnych skarbowych.

Kasyna gry

W trakcie 850 przeprowadzonych kontroli urządzania gier hazardowych w 24 funkcjonujących na koniec 2010 r. kasynach gry (co oznacza, że przeciętnie każde kasyno zostało skontrolowane w ciągu roku 35-krotnie) nieprawidłowości ujawniono w trakcie 23 kontroli. Polegały one w szczególności na braku świadectw zawodowych pracowników, wadliwym prowadzeniu rejestru napiwków oraz braku wpisów do księgi eksploatacji automatu. W trzech przypadkach stwierdzono eksploatację automatów do gier bez ważnych

poświadczeń rejestracji. W dwóch przypadkach stwierdzono prowadzenie niedozwolonej reklamy urządzanych gier.

Ujawnione nieprawidłowości nie miały wpływu na wymiar podatku od gier. W trakcie czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu przeprowadzanych w ramach wspomnianych kontroli, w 7 przypadkach stwierdzono uchybienie przepisom tej ustawy. Informacje o ujawnionych nieprawidłowościach przekazano do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.

Salony gier na automatach

W trakcie 2.175 kontroli w 266 salonach gier na automatach (co oznacza, że przeciętnie każdy salon został skontrolowany 8-krotnie w okresie 2010 r.) ujawniono nieprawidłowości w trakcie 108 kontroli. Nieprawidłowości w przeważającej ilości (46 przypadków) polegały na nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji, w tym księgi eksploatacji automatu do gier – 25 przypadków. W 18 przypadkach ujawniono niezgodne z przepisami prowadzenie reklamy urządzania gier hazardowych. W 9 przypadkach stwierdzono eksploataowanie automatów, których poświadczenia rejestracji utraciły ważność, a w 16 przypadkach stwierdzono naruszenie plomb jednostek badających lub użytkowanie automatów zabezpieczonych plombami serwisowymi, które utraciły ważność. We wszystkich przypadkach wszczęto postępowania w sprawach karnych skarbowych. W trakcie 253 przeprowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w 14 przypadkach stwierdzono uchybienie przepisom tej ustawy. Informacje o ujawnionych nieprawidłowościach zostały przekazane do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.

Zakłady wzajemne - punkty przyjmowania zakładów wzajemnych

W okresie 2010 r. Służba Celną objęła kontrolą $\frac{3}{4}$ spośród 1 897 funkcjonujących na koniec 2010 r. punktów przyjmowania zakładów wzajemnych. Nieprawidłowości ujawniono w trakcie 224 kontroli, spośród ogółem przeprowadzonych 1 427 kontroli. Polegały one głównie na nieposiadaniu przez osoby prowadzące punkty świadectw zawodowych (122 przypadki). W trakcie 59 kontroli ujawniono niedozwoloną reklamę zakładów wzajemnych, przy czym na uwagę zasługuje spadek ilości ujawnianych w tym zakresie nieprawidłowości w trakcie 2010 r., bowiem w I półroczu ujawniono 47, a w II półroczu 2010 r. jedynie 12 takich przypadków. W 4 przypadkach ujawniono urządzanie zakładów niezgodnie z regulaminem. Pozostałe nieprawidłowości polegały na nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych, w szczególności w zakresie prowadzonej przez podmioty dokumentacji zaświadczeń o uzyskanej wygranej. Z uwagi na naruszenie w przedstawionym zakresie przepisów ustawy we wszystkich przypadkach wszczęto postępowania w sprawach karnych skarbowych.

Loterie promocyjne i audioteksowe

W 2010 r. przeprowadzono 109 kontroli loterii promocyjnych i audioteksowych, ujawniając nieprawidłowości podczas 37 spośród nich. Nieprawidłowości polegały w szczególności na niedokonaniu zgłoszenia o rozpoczęciu loterii promocyjnej (10 przypadków). Stwierdzono także oraz nieprzestrzeganie regulaminu loterii – 5 przypadków, a także uchybienia w zakresie zaświadczeń o uzyskanej wygranej – 6 przypadków. Ponadto w 3 przypadkach stwierdzono brak dostępności dla uczestników regulaminu loterii oraz w 2 przypadkach niedozwolone powierzenie urządzania loterii innemu podmiotowi, niż określony w zezwoleniu. W 11 przypadkach ujawniono prowadzenie nielegalnych loterii promocyjnych. W przypadku wszystkich ujawnionych nieprawidłowości wszczęto postępowania w sprawach karnych skarbowych.

Gry liczbowe - kolektury i oddziały gier liczbowych

W okresie 2010 r. podczas przeprowadzonych 377 kontroli kolektur gier liczbowych ujawniono nieprawidłowości w trakcie 36 kontroli. Polegały one na nieposiadaniu przez osoby prowadzące gry świadectwa zawodowego (8 przypadków), w 24 przypadkach stwierdzono brak regulaminu gry w kolekturze, a w 4 przypadkach stwierdzono brak informacji o zakazie uczestnictwa w grach liczbowych osób poniżej 18 roku życia. Z uwagi na naruszenie w przedstawionym zakresie przepisów ustawy we wspomnianych przypadkach wszczęto postępowania w sprawach karnych skarbowych.

Loterie pieniężne

W zakresie urządzanych loterii pieniężnych przeprowadzono 98 kontroli, stwierdzając nieprawidłowości w trakcie 32 kontroli. Nieprawidłowości polegały na braku dostępności regulaminu (w 28 kontrolach) oraz w jednym przypadku na przekroczeniu sprzedaży dozwolonej ilości kuponów. Pozostałe nieprawidłowości dotyczyły braku informacji o zakazie uczestnictwa w grach osób poniżej 18 roku życia - w trzech przypadkach, braku ważnego świadectwa zawodowego – w jednym przypadku, błędów w wystawianych zaświadczeniach o uzyskanej wygranej - w dwóch przypadkach oraz jedna nieprawidłowość dotyczyła niedopełnienia obowiązków związanych z urzędowym sprawdzeniem. Sprawy przekazano do wszczęcia postępowań w sprawach karnych skarbowych.

Salony gry bingo pieniężne

W zakresie prawidłowości prowadzenia działalności w przedmiotowym obszarze przeprowadzona została jedna kontrola (w okresie I półrocza 2010 r. funkcjonował jeden salon gry bingo pieniężne). W jej trakcie stwierdzono, że działalność w tym zakresie jest prowadzona bez wymaganej oraz urzędowo zabezpieczonej dokumentacji. W sprawie

wszczęto postępowanie karne skarbowe. W II półroczu 2010 r. działalność w przedmiotowym zakresie nie była prowadzona.

Loterie fantowe

W roku 2010 przeprowadzono jedną kontrolę urządzania loterii fantowej. Stwierdzono, że działalność jest prowadzona bez wymaganego przepisami zezwolenia. W sprawie wszczęto postępowanie karne skarbowe.

4.2.3 Kontrole wywiązywania się z obowiązków w zakresie podatku od gier i dopłat

W 2010 r. prowadzono łącznie 91 kontroli podatku od gier. Kontrole obejmowały okresy od 1 miesiąca do 1 roku. Ilość prowadzonych kontroli podatku od gier w zakresie poszczególnych gier hazardowych przedstawia poniższa tabela.

4.2.3.1 Kontrole podatku od gier w 2010 r.

Rodzaj gier hazardowych	Ilość przeprowadzonych kontroli			Ilość kontroli, w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości		
	I półrocze	II półrocze	Ogółem w 2010 r.	I półrocze	II półrocze	Ogółem w 2010 r.
Gry na ANW (punkty)	47	-	47	-	-	-
Gry w kasynach gry	2	4	6	-	1	1
Gry w salonach gier na automatach	12	25	37	-	2	2
Zakłady wzajemne	-	1	1	-	-	-
RAZEM	61	30	91	-	3	3

W podmiotach prowadzących gry na automatach o niskich wygranych prowadzono 47 kontroli, w podmiotach urządzających gry w kasynach gry 6 kontroli, w podmiotach urządzających gry w salonach gier na automatach 37 kontroli oraz w podmiocie urządzającym zakłady wzajemne 1 kontrolę.

W trakcie tych kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na nieuwzględnieniu wpłat i wypłat z automatów w salonie gier w związku z testowaniem automatów (1 przypadek), nieterminowe sporządzanie raportów w salonie gier na automatach (1 przypadek) oraz ujawniono w kasynie gry 1 przypadek nierzetelnego deklarowania kwoty podatku od gier (o 28 zł).

W ramach kontroli prawidłowości i terminowości wpłat podatku od gier naczelnicy urzędów celnych przeprowadzili w 2010 r. 404 kontrole, w trakcie których ujawniono 20 nieprawidłowości. W dwóch przypadkach stwierdzono nieterminową wpłatę kwoty należnego podatku, w 6 przypadkach stwierdzono zaniżenie podstawy opodatkowania na łączną kwotę 320 939 zł oraz w jednym przypadku stwierdzono brak zapłaty podatku od gier urządzanych na ANW w szacowanej wysokości 596 000 zł.

4.2.3.2 Kontrole prawidłowości i terminowości wpłat podatku od gier w 2010 r.

Rodzaj gier hazardowych	Ilość wszczętych kontroli			Ilość kontroli, w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości		
	I półrocze	II półrocze	Ogółem w 2010 r.	I półrocze	II półrocze	Ogółem w 2010 r.
Gry na ANW	33	64	97	5	4	-
Gry w kasynach gry	13	23	36	-	-	1
Gry w salonach gier na automatach	105	165	270	-	11	2
Gry liczbowe	1	-	1	-	-	-
RAZEM	152	252	404	5	15	20

4.3 Przepięstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych

Przepięstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych są okreřone w ustawie Kodeks karny skarbowy. Organami uprawnionymi do prowadzenia postępowañ w tych sprawach są urzędy celne. Ilość prowadzonych postępowañ przedstawia tabela nr 4.3.1.1 poniżej.

4.3.1 Postępowania w sprawach o przepięstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych prowadzone przez Służbę Celną w 2010 r.

4.3.1.1. Postępowania w sprawach o przepięstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe w 2010 r.

Przepięstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe w zakresie	Postępowania przygotowawcze		Postępowania mandatowe	
	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze
gier na automatach oraz zakładów wzajemnych	896	860	79	81
loterii fantowych, gier bingo fantowe, loterii promocyjnych oraz loterii audiotekstowych	12	27	0	0
reklamy i promocji gier hazardowych oraz informowania o sponsorowaniu	197	128	34	40
pozostałych naruszeń przepisów regulujących organizowanie gier hazardowych	66	18	16	56
Razem	1 171	1 033	129	177
Ogółem w 2010 roku	2 204		306	
Łączne kwoty kar grzywien w zakończonych postępowaniach	335 669 zł		152 683 zł	

W 2010 r. urzędy celne wszczęły 2 204 postępowania przygotowawcze w sprawach karnych skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych. Z tej ogólnej ilości 1 043 sprawy

zostały włączone przez Prokuraturę Apelacyjną w Białymstoku do prowadzonego przez nią śledztwa w sprawie zorganizowanej przestępczości w grach hazardowych. Spośród pozostałych spraw prowadzonych samodzielnie przez Służbę Celną, w 318 postępowaniach przygotowawczych zakończonych ukaraniem sprawców czynów zabronionych zostały nałożone kary grzywny na łączną kwotę 335 669 zł. W 306 sprawach nałożono kary grzywny w drodze postępowania mandatowego na łączną kwotę 152 683 zł. Ponad 79% spraw (1756) dotyczyło naruszeń przepisów prawa podczas urządzania gier na automatach o niskich wygranych oraz zakładów wzajemnych. Nieprawidłowości w urządzaniu gier na automatach o niskich wygranych wiązały się przede wszystkim ze stosowaniem nieprawidłowych stawek za grę (przewyższających ustalony próg kwotowy) oraz umożliwianiu uzyskania wygranych wyższych niż maksymalnie dopuszczalne przez przepisy ustawy.

W zakresie urządzania zakładów wzajemnych naruszenia przepisów dotyczyły nieprawidłowości w prowadzonej przez podmioty dokumentacji.

W porównaniu z I półroczem, w II półroczu 2010 r. ilość wszczętych przez urzędy celne postępowań przygotowawczych w sprawach karnych skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych zmniejszyła się o 12%. Natomiast ilość spraw, w których nałożono kary grzywny w drodze postępowania mandatowego wzrosła prawie o 3%.

Przestępstwa skarbowe związane z urządzaniem loterii fantowych, loterii promocyjnych oraz loterii audiotekstowych były przedmiotem 39 spraw, przy czym w II półroczu w porównaniu z I półroczem odnotowano wzrost aż o 125%. Występujące nieprawidłowości wiązały się głównie z naruszeniami formalnymi przepisów prawa, w tym w zakresie prowadzonej dokumentacji dotyczącej urządzanych loterii.

4.3.2 Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe w zakresie naruszeń zakazu reklamy i promocji gier hazardowych oraz informowania o sponsorowaniu

W zakresie naruszeń zakazu reklamy i promocji gier hazardowych oraz informowania o sponsorowaniu przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości, zakładów wzajemnych lub gier na automatach urzędy celne wszczęły 325 postępowań przygotowawczych (w II półroczu o 35% mniej w porównaniu z I półroczem), spośród których 101 spraw zakończono wydaniem mandatu karnego (w II półroczu o 37% mniej w porównaniu z I półroczem), a 60 spraw zakończono w trybie dobrowolnego poddania się odpowiedzialności. Dodatkowo w 74 przypadkach nałożona została kara grzywny w drodze mandatu karnego – bez wszczynania postępowania przygotowawczego. Nieprawidłowości w tym obszarze dotyczyły w głównej mierze niedozwolonej reklamy w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych oraz punktach gier na automatach o niskich wygranych.

Efektom działań Służby Celnej w obszarze przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych, jest usunięcie z mediów, ulic i miejsc użyteczności publicznej (np. obiekty sportowe) licznych reklam podmiotów prowadzących

działalność w zakresie gier hazardowych. Działania Służby Celnej w tym obszarze okazały się bardzo efektywne, o czym świadczy wyraźny spadek ilości spraw w tym zakresie w II półroczu 2010 r. w stosunku do I półrocza tego roku. W początkowym okresie obowiązywania nowych przepisów w zakresie reklamy i promocji gier hazardowych podmioty prowadzące działalność w zakresie gier hazardowych zwlekały z usuwaniem niedozwolonych reklam w oczekiwaniu na reakcję Służby Celnej, której zadaniem pozostaje egzekwowanie przestrzegania prawa. Intensywne działania podjęte przez Służbę Celną doprowadziły do zdyscyplinowania rynku w tym zakresie już w II półroczu 2010 r.

4.4 Nielegalne urządzenie gier hazardowych

Do zadań Służby Celnej należy także rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych w zakresie nielegalnego urządzenia gier hazardowych oraz ściganie ich sprawców.

Spośród podejmowanych przez Służbę Celną w 2010 r. działań mających na celu zwalczanie przestępstw polegających na nielegalnym urządzeniu gier, na szczególną uwagę zasługują zagadnienia związane z urządzeniem takich gier przy pomocy:

- automatów do gier,
- terminali internetowych,
- symulatorów (czyli przerobionych automatów).

W 2010 roku do 1074 wzrosła ilość zajętych automatów bez wymaganych zezwoleń. Było to niemal dwukrotnie więcej automatów niż w 2008 roku (564 szt. zajętych automatów) oraz w 2009 roku (568 szt. zajętych automatów). Zwiększona liczba ujawnionych i zajętych automatów eksploatowanych bez wymaganego zezwolenia jest wynikiem efektywniejszych kontroli, opartych na analizie ryzyka oraz wzrostem „szarej strefy” w tym segmencie rynku gier hazardowych spowodowanym działaniami kontrolnymi rynku urządzanych gier hazardowych, w szczególności wygaszaniem działalności polegającej na urządzeniu gier na automatach o niskich wygranych.

W 2010 r. zidentyfikowano nowe zjawisko polegające na wykorzystywaniu, w celu nielegalnego urządzenia gier hazardowych, terminali internetowych (zwanych też „kioskami internetowymi”) oraz tzw. „symulatorów zręcznościowych”. Istnieje wiele odmian terminali internetowych, jednakże zasady gry na tych urządzeniach są zbliżone. Opłata za grę dokonywana jest w tym samym lokalu, w którym znajduje się terminal internetowy, poprzez czytnik banknotów lub wrzutnik monet w samym urządzeniu lub u osoby obsługującej lokal, która dysponując drugim komputerem podłączonym do sieci internetowej, wpłaca stawkę za grę w zależności od kwoty, jaką w gotówce przekazał jej gracz. Obsługa realizuje też wypłaty nagród za wygrane na urządzeniu punkty.

Urządzenia takie wstawiane są zazwyczaj do lokali mających uchodzić za kawiarenki internetowe, do działających punktów gier na automatach o niskich wygranych obok

funkcjonujących automatów, jak też do miejsc, w których uprzednio funkcjonowały zlikwidowane punkty gier.

W trakcie kontroli miejsc, w których nielegalnie urządzone były takie gry Służba Celna zabezpieczyła w 2010 r. 102 terminale internetowe. Urządzenia te, za pośrednictwem łączy sieci internetowej, umożliwiały graczom rozgrywanie gier hazardowych, analogicznych jak na automatach w rozumieniu ustawy o grach hazardowych.

Osoby urządzające gry na takich urządzeniach dokonują kamuflażu tej działalności poprzez taką konstrukcję terminali, która umożliwia ich zdalne wyłączenie, co powoduje, że w momencie podjęcia kontroli przez funkcjonariuszy celnych obraz z symbolami gier typowych dla automatów znika, a po chwili włącza się nowa plansza z typowymi grami zręcznościowymi i urządzenie staje się standardowym terminalem „kawiarenki internetowej” lub „automatem do gier zręcznościowych”.

Kolejnym zjawiskiem na rynku nielegalnych gier hazardowych są „symulatory gier zręcznościowych”. Symulatory gier są to automaty do gier hazardowych, w których wypłaty są realizowane poza urządzeniem np. przez obsługę lokalu, barmana. Urządzający i prowadzący gry hazardowe na symulatorach zręcznościowych, dla upozorowania ich legalności działania, zamieszczają na urządzeniu informacje, iż symulator służy wyłącznie do zabawy i nie realizuje wygranych. Ponadto, instalowane są w urządzeniach inne elementy mające pozorować ich legalność działania, np. ogranicznik czasowy, elementy zręcznościowe. W trakcie kontroli miejsc, w których nielegalnie urządzone były gry na takich urządzeniach Służba Celna zabezpieczyła w 2010 r. 87 takich symulatorów.

Wygaszanie legalnego rynku gier na automatach o niskich wygranych hazardowych wraz z wycofywaniem kolejnych automatów w związku z wygasaniem zezwoleń na urządzenie i prowadzenie gier na ANW, powoduje, że w obrocie będzie funkcjonować duża ilość uprzednio zarejestrowanych niewykorzystanych automatów do gier, które po drobnych przeróbkach mogą być używane jako symulatory zręcznościowe i wstawiane np. do byłych punktów gier ANW.

W opisanych przypadkach Służba Celna podejmuje czynności dochodzeniowo - śledcze nie tylko wobec osób, które urządzają nielegalne gry hazardowe i uczestniczą w takich grach, ale także wobec tych, którzy przyczyniają się i umożliwiają prowadzenie tego nielegalnego procederu poprzez udostępnianie pomieszczeń i lokali, obsługę ośrodków gastronomicznych i inne osoby, które uczestniczą w takiej działalności.

4.5 Współdziałanie Służby Celnej z innymi służbami Państwa

Działania Służby Celnej w zakresie kontroli rynku gier hazardowych w 2010 r. prowadzone były samodzielnie przez Służbę Celną, a także, w związku ze specyfiką tego segmentu, we współpracy ze służbami Państwa posiadającymi pełne uprawnienia operacyjno – rozpoznawcze. Dotyczyło to w szczególności nowych tendencji rozwoju nielegalnego rynku gier hazardowych – urządzania nielegalnych gier hazardowych na terminalach

internetowych. Wśród służb tych należy wymienić wywiad skarbowy oraz Policję, w tym Centralne Biuro Śledcze. Służba Celna współpracowała także w 2010 roku z Prokuratorami, w tym w szczególności z Prokuratorem Generalnym oraz Prokuratorem Apelacyjnym w Białymstoku w zakresie prowadzonego przez niego śledztwa w sprawie zorganizowanej przestępczości w grach hazardowych. Służbie Celnej zostały powierzone do wykonywania czynności procesowe w 1043 sprawach włączonych do tego śledztwa, które uprzednio były wszczęte i prowadzone samodzielnie przez jednostki Służby Celnej.

4.6 Projektowane narzędzia wspomagające kontrolę urządzania gier hazardowych.

W 2010 r. przygotowano projekt ustawy o zmiany ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw, w którym zawarto m.in. propozycje przyznania Służbie Celnej uprawnień mających umożliwić skuteczną kontrolę gier hazardowych urządzanych w Internecie, jak również w celu zwalczania nielegalnego urządzania tych gier. Projekt stanowi kontynuację reorganizacji systemu nadzoru i kontroli rozpoczętej ustawą o grach hazardowych oraz ustawą o Służbie Celnej. Projekt ma umożliwić Służbie Celnej dostęp do danych telekomunikacyjnych (bez naruszenia tajemnicy telekomunikacyjnej) o osobach, które urządzają nielegalne gry hazardowe lub w nich uczestniczą, oraz żądanie blokady rachunku bankowego (na czas ograniczony), w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa skarbowego nielegalnego urządzania gier hazardowych.

Ponadto projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian do ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną umożliwiających ściganie przestępstw skarbowych w przypadku urządzania nielegalnych gier hazardowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z projektem oferowanie gier hazardowych przez Internet będzie podlegać prawu polskiemu w przypadkach urządzania ich na terytorium Polski, w przypadkach gdy grający będzie uczestniczyć w nich na terytorium Polski oraz w przypadkach gdy gra będzie kierowana do uczestników na terytorium Polski, a w szczególności gdy będzie możliwość korzystania z niej w języku polskim lub będzie reklamowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. OCENA DOKONANA PRZEZ NAJWYŻSZĄ IZBĘ KONTROLI DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH PRZEZ SŁUŻBĘ CELNĄ

W 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę w Ministerstwie Finansów w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej podatkiem od gier w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2010 r.

W wyniku dokonanych ustaleń, NIK pozytywnie oceniła wykonywanie przez Ministra Finansów zadań ustawowych w zakresie rynku gier i zakładów wzajemnych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wynikających m.in. z rozproszonego nadzoru nad tym rynkiem, jaki miał miejsce do listopada 2009 r., zauważając jednocześnie, że regulacje dotyczące podziału uprawnień i obowiązków obowiązywały praktycznie w niezmienionym kształcie od 2003 r.

Zdaniem NIK zdecydowana poprawa skuteczności wykonywania zadań ustawowych przez Ministra Finansów i podległe mu organy nastąpiła od listopada 2009 r. w wyniku zmian organizacyjnych i kompetencyjnych wynikających z nowych uregulowań prawnych. Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych w połączeniu z kompetencjami Służby Celnej, a także sprawne wdrożenie nowych regulacji przez Ministra Finansów stworzyły, w ocenie NIK, podstawy dla prawidłowego wykonywania funkcji regulatora obszaru gier.

W trakcie przeprowadzonej kontroli pozytywnie ocenione zostało skoncentrowanie wszystkich spraw związanych z rynkiem gier w Służbie Celnej. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli wprowadzone zmiany przepisów przyczyniły się do ograniczenia zjawiska nielegalnego urządzania gier.

Istotną rolę w zakresie poprawy skuteczności nadzoru sprawowanego nad rynkiem gier przez Służbę Celną odegrało stworzenie możliwości przeprowadzania w drodze eksperymentu, doświadczenia lub odtworzenia możliwości gry na automacie lub gry na automacie o niskich wygranych, co nastąpiło po wejściu w życie, w dniu 31 października 2009 r., ustawy o Służbie Celnej. Możliwość przeprowadzania eksperymentu w ramach czynności kontrolnych zaowocowała wzrostem efektywności kontroli w punktach gier na automatach o niskich wygranych.

Pozytywnie oceniona została także intensyfikacja działań kontrolnych Służby Celnej, jaka miała miejsce od grudnia 2009 r., w tym kaskadowe kontrole przeprowadzane wspólnie przez Służbę Celną z innymi służbami, w tym z Policją.

Dokonując oceny działań Ministra Finansów w zakresie skuteczności sprawowania nadzoru nad rynkiem gier i zakładów wzajemnych Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła również działania Szefa Służby Celnej w kwestii związanej z powołaniem Krajowej Grupy Zadaniowej ds. Kontroli Gier i Zakładów Wzajemnych w okresie poprzedzającym wejście w życie ustawy o Służbie Celnej.

Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli zwróciła m.in. uwagę, że ze względu na krótki okres obowiązywania nowych rozwiązań, istnieje konieczność prowadzenia analiz skuteczności wdrażanych regulacji w zakresie gier hazardowych oraz trybu kontroli przez Służbę Celną.

Ponadto, NIK zaleciła rozważenie modyfikacji w systemie finansowo-księgowym ZEFIR w zakresie kwalifikowania deklaracji podatkowych do okresów sprawozdawczych zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości z uwagi na to, że w jej ocenie, przyjęte obecnie w systemie założenia nie zapewniają zgodności z tym przepisem.

Zalecono także analizę przyjętych przez Ministra Finansów zabezpieczeń finansowych od spółek zarządzających gry hazardowe pod względem spełniania warunków wynikających z obowiązujących przepisów, a także bieżące monitorowanie i dokumentowanie prawidłowości ustanawianych zabezpieczeń finansowych. Ma to na celu wyeliminowanie sytuacji, jaka została stwierdzona w trakcie kontroli, że przyjęto zabezpieczenia w formie gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych na okresy krótsze niż okres, na który wydano

zezwoleń. NIK nie stwierdziła negatywnych skutków takiego postępowania. Niemniej jednak należy zapewnić zgodność podejmowanych działań z obowiązującymi przepisami.

Ponadto, wśród zaleceń pokontrolnych, Najwyższa Izba Kontroli wniosła o intensyfikację prac nad zmianami w ustawie o grach hazardowych w zakresie przepisów technicznych. Podkreśliła także konieczność przestrzegania obowiązujących procedur w trakcie opracowywania nowych aktów prawnych.

6. UWAGI KOŃCOWE

Celem niniejszego opracowania jest dostarczenie wiarygodnych danych i informacji, o sytuacji na rynku gier hazardowych w Polsce i działaniach Państwa, zarówno legislacyjnych jak i dyscyplinujących ten rynek, z perspektywy pierwszego roku funkcjonowania ustawy o grach hazardowych.

W obszarze legislacji podejmowane działania, z jednej strony polegały na efektywnym wdrażaniu rozwiązań ustawy o grach hazardowych i rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy, z drugiej zaś trwały prace nad ustawą *o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw* (przepisy techniczne). Prace nad projektem ustawy, w zakresie objętym obowiązkiem notyfikacji zostały doprowadzone do etapu umożliwiającego dalsze procedowanie projektowanych aktów w systemie krajowym.

Prowadzone w toku prac nad nowelizacją ustawy o grach hazardowych konsultacje społeczne, zaowocowały zgłoszeniem przez zainteresowane instytucje szeregu postulatów dotyczących zmian przepisów ustawy *o grach hazardowych*. Część zgłoszonych postulatów nie została uwzględniona z uwagi na niezgodność z podstawowymi założeniami prowadzonej polityki w odniesieniu do rynku gier hazardowych w Polsce. Dotyczyło to w szczególności przedstawionych propozycji modyfikacji przepisów dotyczących gier na automatach o niskich wygranych w kierunku umożliwienia ich dalszego urządzania w Polsce, zakwalifikowania gry w pokera jako gry sportowej (gry umiejętności), legalizacji pokera urządzanego on-line, a także poszerzenia zakresu legalizacji gier urządzanych za pośrednictwem sieci Internet.

Ponadto, wśród postulatów należy odnotować także zgłaszany przez Izbę Wydawców Prasy postulat zmian w obowiązujących przepisach, zmierzających do wyłączenia spod reżimu ustawy *o grach hazardowych* niektórych przedsięwzięć.

Przedstawiane uwagi były również związane z dynamicznym rozwojem hazardu on-line oraz wiążącym się z tym stosowaniem różnych praktyk odpowiedzialnej gry, tj. ograniczających możliwość uzależnienia od hazardu.

Zgłaszane postulaty zostaną szczegółowo przeanalizowane przez Ministerstwo Finansów w toku kolejnych prac legislacyjnych.

Rynek gier hazardowych w 2010 roku w wyniku zmian jakie spowodowała ustawa *o grach hazardowych* uległ istotnemu przemodelowaniu i w dalszym ciągu podlega zmianom.

W szczególności ustawa wyłączyła możliwość udzielania nowych oraz przedłużania obowiązujących już zezwoleń na prowadzenie salonów gier na automatach oraz punktów gier na automatach o niskich wygranych. Elementem równoważącym wygaszanie tych sektorów rynku jest naturalne zwiększenie gospodarczego i ekonomicznego potencjału urządzania gier hazardowych w kasynach gry.

Rok 2010 był także pierwszym rokiem funkcjonowania systemu poboru podatku od gier wyłącznie przez organy Służby Celnej. Wdrożone, dedykowane systemy monitorowania zaległości w podatku od gier oraz monitoringu rynku gier hazardowych zapewniają efektywny nadzór i możliwość prowadzenia bieżących analiz wpływów z tego tytułu do budżetu państwa.

Szeroko zakrojone działania kontrolne ujawniające nieprawidłowości w zakresie urządzania gier hazardowych, a w konsekwencji prowadzone postępowania w sprawach karnych skarbowych przyniosły oczekiwane efekty w zakresie uporządkowania rynku gier hazardowych. Służba Celna monitoruje rynek gier hazardowych i analizuje występujące na nim tendencje, na bieżąco reagując na stwierdzane nowe formy nielegalnego urządzania gier hazardowych i sukcesywnie obejmując efektywnymi działaniami kontrolnymi poszczególne jego segmenty.

Reforma podstaw prawnych funkcjonowania rynku gier hazardowych skutkująca uchwaleniem *ustawy o grach hazardowych*, była pierwszym krokiem na drodze uporządkowania tego rynku i dostosowania go do stale zmieniających się warunków gospodarczych, społecznych oraz technologicznych. Kolejna inicjatywa, rozpoczęta jeszcze w 2009 r., mająca na celu wyjście naprzeciw nowoczesnym technologiom w obszarze gier, a jednocześnie motywowana zrównoważonym rozwojem tego rynku w zakresie gier w sieci Internet, zmierza również w kierunku nowoczesnego ukształtowania tego rynku. Wprowadza ona możliwość urządzania zakładów wzajemnych w Internecie, a jednocześnie wyposaża Służbę Celną w narzędzia umożliwiające efektywny nadzór nad tą działalnością. Biorąc jednak pod uwagę ciągle następujące zmiany technologiczne, rozwój rynku i zmiany w zakresie jego działania w aspekcie europejskim i światowym, należy założyć potrzebę ciągłego jego monitorowania i wprowadzania kolejnych zmian podstaw jego funkcjonowania w kierunku zgodnym z oczekiwaniami społecznymi, ochroną uczestników gier oraz szeroko rozumianego interesu państwa.